



JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. februar 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-0777
Dok.: RAJ40847

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 306 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. januar 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 306 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvad er ministerens holdning til forslaget, som er omtalt i Berlingske Tidende den 26. december 2008 fra en arbejdsgruppe under Domstolsstyrelsen, om at forenkle ekspeditionen af bødesager”

Svar:

Den artikel, som er nævnt i spørgsmålet, angår overvejelserne i en arbejdsgruppe under Domstolsstyrelsen, der bl.a. har overvejet en eventuel forenkling af den gældende ordning for såkaldt udenretlig bødevedtagelse.

Efter den gældende ordning kan anklagemyndigheden udsende et bødeforelæg til sigtede, hvori anklagemyndigheden kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelser, jf. retsplejelovens § 832, stk. 1. Det vil sige, at den sigtede positivt skal erklære at ville betale den forelagte bøde. Hvis den sigtede ikke kan erklære sig skyldig eller blot ikke reagerer på bødeforelægget, sendes sagen til retten til afgørelse. Hvis sigtede (tiltalte) udebliver fra det retsmøde, som retten indkalder til, kan retten afsige en udeblivelsesdom, jf. retsplejelovens § 897, stk. 1.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at den nævnte arbejdsgruppe har overvejet to mulige modeller med henblik på at opnå en mere effektiv behandling af sager, hvor den sigtede ikke vedtager et udenretligt bødeforelæg.

For det første har arbejdsgruppen overvejet, om der bør indføres en ordning, hvor anklagemyndigheden i forbindelse med udstedelsen af et bødeforelæg til sigtede vejleder om, at den pågældende skal betale bøden eller rette henvendelse til anklagemyndigheden inden en vis frist, hvis sagen ønskes behandlet ved domstolene. Hvis sigtede ikke reagerer på bødeforelægget, anses han eller hun for at have vedtaget bøden, der herefter kan inddrives hos den pågældende. Efter denne ordning ville sigtede således ved sin blotte passivitet over for anklagemyndighedens bødeforelæg blive forpligtet til at betale den forelagte bøde.

For det andet har arbejdsgruppen overvejet en ændring af den gældende ordning, således at sagen ligesom i dag sendes til retten, hvis den sigtede ikke reagerer på bødeforelægget, men således at retten herefter sender et brev til den sigtede (tiltalte), hvori den pågældende bliver vejledt om, at

han eller hun enten kan betale bøden eller kan rette henvendelse til retten, hvis sagen ønskes behandlet i et retsmøde. Hvis sigtede (tiltalte) ikke reagerer over for retten, vil retten ligesom i dag kunne afsige en udeblivelsesdom, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, men uden at der skal reserveres tid i rettens kalender til et retsmøde, hvor der også skal deltage en anklager.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse væsentligt løbende at være opmærksom på, at straffesager behandles så hurtigt og effektivt som muligt hos politiet, anklagemyndigheden og domstolene. Det er samtidig væsentligt at sikre, at behandlingen lever op til grundlæggende retssikkerhedshensyn i forhold til den person, som er mistænkt for en strafbar handling, og som risikerer at blive pålagt en straf.

Det er en domstolsopgave at tage stilling til, om der er grundlag for at pålægge en person, der ikke erklærer sig skyldig, et strafansvar, således at en sådan person alene straffes efter en forudgående domstolsprøvelse af, om både de indholdsmæssige og processuelle betingelser for at straffe den pågældende er til stede. Den gældende ordning med behandling af udenretlige bødevedtagelser bygger på, at den sigtede udtrykkeligt over for anklagemyndigheden erklærer sig skyldig og rede til at betale den forelagte bøde. I modsat fald indbringes sagen som alle andre straffesager for retten, der herefter tager stilling til, om der er grundlag for at straffe den pågældende. I disse sager, hvor der alene er spørgsmål om bødestraf, kan retten efter retsplejelovens § 897, stk. 1, hvis den tiltalte udebliver fra retsmødet, afsige en udeblivelsesdom, hvis omstændighederne ikke taler imod det. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis det er uklart, hvad tiltalen omfatter, eller hvis der er tvivl om, hvorvidt anklagemyndigheden har henført forholdet under den korrekte straffebestemmelse.

En eventuel ordning, hvorefter alene den sigtedes passivitet over for anklagemyndighedens bødeforelæg skulle være tilstrækkeligt grundlag for at anse den pågældende for skyldig, og hvor der ikke ville ske en forudgående domstolsprøvelse af, om betingelserne for at straffe den pågældende er opfyldt, ville således efter Justitsministeriets opfattelse rejse væsentlige principielle spørgsmål i forhold til, hvilken myndighed der kan pålægge en person et strafansvar.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke grundlag for at indføre en sådan ordning i dansk ret. Justitsministeriet vil derimod i samarbejde med bl.a. Rigsadvokaten og Domstolsstyrelsen nærmere overveje de mu-

lige modeller for at forenkle behandlingen af bødesager, hvor den sigtede (tiltalte) ikke har vedtaget det fremsendte bødeforelæg, jf. herved bl.a. den ovenfor beskrevne model, hvorefter princippet om en forudgående domstolskontrol, inden der pålægges et strafansvar, fastholdes.